

Galerie

Pokud výlet do Litoměřic stihnete do 22. září, máte v Severočeské galerii výtvorného umění jedinečnou možnost spatřit výstavu Emil Filla – sochař. Jde o největší přehlídku sochařského díla slavného avangardního umělce. Sochy autora známého hlavně svými obrazy jsou zapůjčeny z Národní galerie a soukromých sbírek. Mnohé dosud neměly návštěvníci galerií možnost spatřit. V Severočeské galerii, která je v Michalské ulici, naleznete i románské plastiky, soubor obrazů tzv. Litoměřického mistra z počátku 16. století, Mistra I. W., významná barokní díla (M. B. Braun, P. Brandl, J. Kupecký). Unikátní je i expozice českého naivního umění. Další zajímavá výstava je instalována v barokním Jezuitském kostele v Jezuitské ulici. Jsou zde výsledky sympozií Barok a dnešek či Otevřený dialog. Díla předních českých i zahraničních umělců se pravidelně obměňují. Kostel spravuje Severočeská galerie.

Turistické informace

Informační centrum, Mírové náměstí 15/7, 412 01 Litoměřice, info@mulitom.cz, tel.: 0416/73 24 40 (po přečíslování 416732440), v centru je možné objednat průvodcovskou službu pro skupiny a jednotlivce. Cena za osobu je 25 Kč, skupina nad 20 osob platí 500 Kč. Doba prohlídky je zhruba 90 minut. Za výklad v němčině se platí 100% přírůžka. Centrum má otevřeno v pondělí až čtvrtek 9 – 17 h, v pátek až sobotu 9 – 17.30, v neděli 9 – 15.30 h. **Vinné sklepy** ve Velkých Žernosekách tel./fax: 0416/747128 (po přečíslování 416747128). Klášterní sklepy dominikánského kláštera tel: 0416/735327 – 8 (po přečíslování 416735327) **Severočeská galerie výtvarného umění**: 0416/73 23 82 (po přečíslování 416732382). Mnoho informací naleznete na www.litomerice.cz, jsou zde i odkazy na další stránky týkající se například aktuálního programu divadel či kin ve městě.

Gotické dvojče – výjimečný doklad středověkého bydlení. Nejstarší dochovaný dům v původním stavu v Litoměřicích. Dnes je zde galerie.

→ město existovala mincovna. Třeba tím, že zdejší spory se nerozhodovaly u soudu v Praze, ale přímo ve městě. A také třeba desítkami nejrozličnějších výsad v oblasti obchodu, které kromě hlavního města království, nemělo jiné sídlo ve středověkých Čechách. Co by purkmistři v Ústí nad Labem, Děčíně nebo Roudnici dali za výsadu monopolního obchodu po Labi nebo za právo přednostní koupě veškerého zboží? To vše Litoměřičtí mohli. Ve městě se konaly trhy, zboží se tu mohlo skladovat, měšťané si tu vařili pivo a okolní svahy byly plné vinic. A tak mohl Bohuslav Balbín zhodnotit litoměřický středověk a začínající novověk ve svém vlastivědném díle *Miscellanea historica regni Bohemiae* z roku 1697 takto: „Právem se litoměřická krajina nazývá rájem Čech, vše je zde neobyčejně úrodné, ať máš na mysli plodiny jakéhokoliv druhu, utěšené zahrady, kopce ... ozdobené vi-

nicemi. K tomu přistupuje ta okolnost, že se bohatství z celých Čech vozí k Litoměřickému po znamenité cestě, to je po řece Labi. Cokoli se pak k nám přiváží od moře, to se nabídně nejprve Litoměřicím, ať máš na mysli kopecké zboží, anebo co připlulo samo od sebe, totiž lososi, okatice, jeseteři, další, takže u Litoměřic téměř každým rokem polapit lze nový druh mořských ryb.“

Války samozřejmě město poznamenaly, ale ne tak ničivě. Za husitů se více či méně obratnou politikou měšťané vyhnuli dobytí a ve vzestupu neznamenoval zvrát ani omezování výsad měst za vlády Habsburka Ferdinanda I. Ten zde dokonce soudil roku 1547 odbojné stavy. Dá se také říci, že město a jeho obyvatelé se velmi rychle vzpamatovali i z třicetileté války a následných bojů o dědictví Marie Terezie. V obou případech se už ve městě nejrozličnější armády vystřídaly. Gotika, renesance, baroko...

Jedno z největších náměstí v Čechách

Kde začít návštěvu Litoměřic? Nejlépe na náměstí. Chcete-li se o městě opravdu něco dozvědět, zajděte si do jednoho ze dvou informačních center, jsou právě tady. Jedno je v domě čp. 15/7 nazývaném Kalich, poznáte ho podle tvaru věžičky na střeše, opravdu vypadá jako pohár. Dostanete zde nejrozměšší prospekty a publikace o Litoměřicích. Hlavní náměstí se jmenuje Mírové a s rozlohou 1,8 hektaru patří k největším v Čechách. Tvar získalo podle historiků už v roce 1228 za Přemysla Otakara I.

Asi nikoho v překrásném prostoru nepřekvapí, když skoro každý dům má na sobě dvě cedule – malou modrobílou s nápisem památka chráněná státem a druhou s delším textem o historii stavby. Třeba právě dům, v němž jste zakoupili průvodce, si nechal postavit vážený měšťan Jan Mráz z Milešovy od italského stavitele Balliho v letech 1560 – 70.

Dnes zde sídlí radnice města, ale do zmíněné věže tvaru poháru se dá vystoupat. Vydáte-li se pak po náměstí doleva a projdete podloubím, dostanete se k domu čp. 21/13, což je mírně barokně upravený renesanční skvost. Vstupte dovnitř a sejděte prudkými schody do vinnárny Radniční sklípky. Tady začíná prohlídka podzemí. To kdysi měřilo dlouhé kilometry, dnes je přístupných

Snímky: Jana Fröhlichová

V obvykle prázdňem a tichém parku upoutá dominanta Litoměřic – katedrála svatého Štěpána